

Dát was het b.v. in April 1897, toen het met kracht en geweld oorlog zocht met den Turk, om dezen te dwingen Kreta op te geven en toe te stemmen in de vereeniging van dit eiland met het Grieksche moederland.

Konstantijn was toen de jonge kroonprins, die in Duitschland zijn militaire opleiding genoten had, die zag, hoe het Grieksche leger, zooals het tóen was, een bespotting heeten mocht voor een modernen staat, en die bovendien wel wist, dat de Turksche armée, door Von der Goltz gereorganiseerd, dat Grieksche leger verre de baas was.

Hij hield echter, wat hij wist, maar stil vóór zich.

Want als hij één woord ten nadeele van deze Kretensische oorlogsstaatkunde gezegd had, dan zou het opgewonden volk in staat geweest zijn, hem te steenigen.

Koning George, zijn vader, had al wat menig keer onder zijn koningskroon gezucht!

Ja, meer dan eens had hij met weemoed teruggedacht aan die heerlijke dagen van olim, toen hij als Deensche prins een leven leidde zonder zorg, vol afwisseling en naar eigen smaak en wil; zóó er aan teruggedacht, dat in allen ernst de gedachte bij hem opkwam, om zich van zijn koninklijke waardigheid maar te ontdoen, en in zijn oude vaderland een rustigen ouden dag te gaan zoeken . . . .

Want lastiger volkje om te regeeren dan die Grieken bestaat er op den aardbodem wel niet!

Toch is het tot dat uiterste nooit gekomen.

'n Kroon geeft men nu eenmaal niet zoo gauw prijs . . . , dát hebben we wel gezien aan den „Moret” van Albanië treuriger gedachte . . . .

Doch keeren we naar het jaar 1897 terug!

Al wist hij, dat er een oorlogswonder gebeuren moest, wilde hij tegen de Turken met dit leger, dien naam nauwelijks waardig, overwinnen, — prins Konstantijn ontrok zich niet aan zijn plicht en aanvaardde het opperbevel.

Tegenspoediger veldtocht staat in Griekenlands kronieken niet opgeteekend.

En waren de „grootte oomes” van Europa niet tusschenbeide gekomen, om den roekeloozen kwajongen van den Piraeus voor het allerergste te behouden, dan had de woedende Turk hem tusschen zijn vingers tot stof verknepen.

Nú kwam hij er nog met een vrij dragelijken vrede af . . . echter diep vernederd, ten spot en ter aanfluiting geworden voor gansch Europa . . . .

't Was de eigen schuld van 't dwaze Grieksche volk.

Doch dát wilde dit volk nu juist niet inzien.

En wyl er dan toch een zondebok wezen moest, wees de openbare meening den koning en de koninklijke familie aan als de schuldigen van de ramp, die het land getroffen had.

Een aanslag werd gedaan op 't leven van den koning, maar bovenal kroonprins Konstantijn werd aangewezen als de oorzaak van alle rampen. Hij had het bevel gevoerd, hij had het leger niet ter overwinning weten te leiden . . . . weg met hem! . . . .

Temeer omdat hij wel van geboorte, doch allerminst van karakter een Griek is!

Wat zijn karakter betreft, is hij op-en-top een zoon der koele Noorderstranden: 'n ernstig, geduldig, conscientieus man, nuchter en koelbloedig, elk woord, elke daad eerst wikkend en wegend, eer hij iets zegt of doet.

Zoo heel, hèèl anders dan de Grieken zelf zijn!

Was 't wonder, dat er geen sympathie bestond tusschen den prins en zijn volk?

Moelijke dagen braken nu voor hem aan.

De troon zijns vaders stond wankel in die dagen, en in 't begin dezer eeuw hebben weken lang Engelsche oorlogsschepen bij Athene voor anker gelegen, om de koninklijke familie aan boord te nemen, ingeval er een revolutie uitbreken mocht.

Ondanks dit alles ging prins Konstantijn door alle kwaad gerucht heen stil zijn weg.

Hij had in Duitschland zijn militaire opleiding genoten, en er de liefde en de hand verworven van de zuster des Keizers.

Naar Duitsche methode begon hij nu zijn Grieksche leger te hervormen.

Dat was een heel karwei; 't ging er om, een echten Augias-stal te reinigen, zonder aanzien des persoons, met niets ontzienden durf en nooit wijkende doortastendheid.

Jaren lang heeft hij zich met al zijn krachten aan het leger gewijd.

En toen dan ook in 1912 tegen Turkije en in 1913 tegen den Bulgaar dat nieuwe Grieksche leger de vuurproef zoo schitterend doorstond, zei heel Europa, vriend en benijder: „Dat heeft Griekenland aan Konstantijn Constanter, den taalen volhouder en vasttrapper, te danken!”

De tegenstand, die hem jaren lang zijn eigen volk bood, was zwaar.

Nog in 1908 wisten de roerige elementen in de legeraanvoering tegen den grootinspecteur, wiens oog niets ontging en die als het de slagvaardigheid van het leger betrof niemand spaarde, zulk een kabaal te verwekken, dat de oude koning George genoodzaakt was, alle koninklijke prinsen uit het leger te verwijderen.

Konstantijn verzette zich niet en reisde buitenslands.

Doch daarmee begon de kentering in de volks-opinie.

Nú begon het toch door te dringen in de hersens van de gaarne politiseerende en kabaal-makende Grieken, dat een man als prins Konstantijn verdiende, om hun door vele volken benijdt te worden.

In 1909 keerde hij terug, zonder ophef, net als hij gedaan was, en zette zijn legerarbeid voort, waar hij ontijdig een punt had moeten zetten.

Tot in 1912 de gansche Balkan in brand vloog . . . .

Te midden van de uitberstende vreugde moet toen toch 't Grieksche volk zich ook wel even hebben geschaamd, bedenkend hoe het den man behandeld had, die nú het vaderland ter overwinning leidde.

Bij Sarantaporis en Janitsa versloeg hij den Turk en zijn snelle opmarsch naar Saloniki, waar hij 23000 man gevangen nam, wekte aller bewondering. Janina viel den prinselijken belegeraar in handen . . . .

Tijdens den oorlog volgde hij zijn vader, die door sluipmoord viel, als koning op.

En *koning* Konstantijn was in den tweeden Balkan-oorlog niet minder gelukkig dan in den eersten: hij versloeg de Bulgaren bij Kilkisj en Doiran en ontrukte hun een groot deel van de kustlanden aan de Aegeische zee.

Nu is hij „de” man in Griekenland en dweept het volk met hem als zijn nationalen held . . . .

Tot hoelang? Wie zal 't zeggen . . . . de Balkan blijft het land van verrassingen . . . . Maar voorshands gaat, zoolang hij vrede wil, het volk niet in den krijg . . . .

Het heeft voorheen leergeld betaald!

F. Br.

